

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 9. Non est cum hæreticis seruanda fraterna correptio, sed illa præteritá, confestim sunt denunciandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

culum suos diffundere, & infundere errores, vt eos nullus detegat, dixit Salomon: Cum submisit vocem, Homines, qui dicunt, hoc nemo intelligat loquamur submissis? Ne credideris eis.

Prout. 26. 25. Nihil enim intendunt aliud, quam nouitatibus decipere, & erroribus involuere, nouum curiosos, effrenes gyronagos, vnde fraudes machinantur, Ne vero qui sint cognoscantur, occulte tantum, & in angulis errores suos dinendant.

Hæretici titulos assumunt Catholico-rum. Comparat illos D. Pau. Incantatoribus Pharaonis, qui veneticis suis miracula parabant phantastica & Christus in Euangelio dicit illos illores. Quando aliud nō possunt, titulos assumunt Auctorum Catholicorum, vt eo nomine hæretes suas disseminent. Nomine D. Pau. scribebāt epistolam. Stolas hæretici Thessalonicensibus. Nomine mutato Origenes opera erroribus referta. in Origines. Nomine S. Leonis Papæ prodixerūt tractatus hæresi Nestoriana conscriptos. Nostra tēpeltate Oecolampadius hæreticus in lucem edidit opus contra venerabile Altaris Sacramētū; nomine prænotato viri Catholici Bertrami presbyteri. Carolostadius alter hæreticus, aliud enulparit opus contra cultū imaginum nomine Caroli Magni sextæ synodo dicatam. Caluinus aliud hæretibus scaens cum inscriptione Catholicissimi viri Aleuini. Bulingerus aliud conscripsit ficto nomine D. Athanasij. Bucerus aliud mentitus est, contra bonorum operū meritā sub nomine Ioannis Episcopi Rosani, circa quod Sixtus Senensis. a. quædam enarrat singulari digna memorati. Similiter Greterus. b. In sexta verò Synodo generali legitur, quod hæretici multos SS. Patrum libros adulterarint, & corruerint. De quo Pineda. c.

Sanct. Præterea scribitur, quod angulos sedentur, quia suos ceabant errores inroducere prædicantes illos rudioribus hominibus, & in virtute vacillantibus. Idcirco inter aias rationes, illis

De pur. li. Sancti Patres nomen vulpū imponunt. Vulpes aumalia robusta, maiora ac ferocia non aggredunt, sed mansueti, minora, domestica, inermia, non aquilas insequitur, non mīuos impugnat, sed gallinas, anates, pullosque sectatur, nō leones, non tigrides oppugnat, sed agnis, quibus captis insidiatur. His similes sunt hæretici: ne putes, quod de suis erroribus, consulunt viros doctos, & sanctos, aut his illos pudent; minimē gentiū, sed ordinariē petunt ignorantes, adeunt simplices, ingerunt se mulierculis: quas nullo possunt negotio illaqueare? A pūd huius generis homines sua seminat deliramenta; hocq; agendi modo proficiunt hæretici: Seducunt corda in-

nocentiam, affirmat D. Pau. Quocirca D. Hieron. Eustochio virgini consulti, sibi caueat ab hæreticis qui larvati incedunt paupere tunica squallidū, teiunus exesi, orationibus intenti, te rebus spiritualibus colloquunt, quibus crebro mulieres, gentemque indoctam irreciunt. Hæc eius sunt verba: *Talem olim Antinum, talem nuper Siphronium Roma conuenit, qui postquam nobilitate introierunt domos, & deciperunt mulierculas enarratas peccatis, iustitiam simulant, & quasi longa ieiunia fuerint noctium cibis pertrahunt.* Quintimo & hoc damno vt notat idem D. Hier. in Hispania & Lusitanie mulieres involuta sunt munda Gnothecorum hæresi polluta: *Multa Hispaniarum & Lusitanie accepta sunt muliercula.* Quare nostra deploranda est Hispania, ob mulieres hoc vitio deprauatas, proinde has attendendo fraudes, quas texunt hæretici, non in cogitandum dicitur quod latebras, angulosque perambulent. Pariter quoque dicere licet eos angulos, & abditos venari recessus; quod communitur sint illi, in quibus dominatur vitium gula, sensualitates, immunditie carnis, & prohibita sunt texunt araneæ telas vt nostro vidimus infortuno in Francia, Germania, Anglia & c. non ad curiam deauratæ prodeunt conspectum, non bonos non integros conueniunt: si quid enim hic texerent, adest scoparius, telasque dissipat araneorū. Quid mirabile de hoc narra Pierius, Valerianus, quando in Concilio quinquaginta Patrum, atro calens, tot hæreticos, proscripti sunt Gregorius Patriarcha Constantinopolitanus, & Marcion ac Pyrius, sinita condemnatione, plurime deciderunt araneæ in medium aule Concilij; quasi quis dicat, quod Concilij Patres, iam telas abstulerant, quas texerant, vnde tot corruerunt araneæ. Exposita necessitas, ac currat scoparia vt proclamantur edicta, quærendo indagando, si qui forte texat araneæ telas, si lateat hæreticus, qui fraudes contra fidem vulpinas moliat, aut vivat, aut dicat, aut scribat aliquid contra fidei puritatem, quod teneatur quislibet denuntiare, intimare, referre id quod audiuit, nouit, & c. vt domus integra mundaque conseruetur.

S. 9 Non est cum hæreticis seruanda fraternitas correptio, sed illa præterita; confestim sunt denuntiandi.

*I*Nquit SS. Doctores, cur diabolus, virum hunc possidens dicitur fuisse mutus: Et illud erat inuicem. Nodum dissoluit D. Chrystostomus.

a In
pres
tione
Libri
Bibli.
Sanct.
& l. 7.
& 8.
b De
pur. li.
l. 2.
c Tom.
3. Mo.
nar. li.
17. ca.
34.

quem sequitur Euthymius: dicendum mutum vocari *de off. d. quia misero in quam, ne lo-*
 qui cretur, ligatur: ut dicimus: dies tristes sunt: qui tristitiam adferunt. Sicque se res habet: hoc
 vnum inter cetera diabolum efficere, vt secun-
 dus commoretur, officium linguæ suspendit, cõ-
 nitur ne loquaris omnino, denuntians hereti-
 cum, Indaifantem, Apostatam, humano respe-
 ctu, vel timore taciturnus: effectus hic est dia-
 boli, qui nolit exturba. i. Hoc fit iugiter determi-
 natum, quam primum noueris, aut audieris, aut
 intellexeris aliquid quod sit contra fidem, te
 in conscientia obligari ad eiusdem denuntia-
 tionem.
 At inquit non præmiter da fraternam cor-
 reptionem? An non hoc Christi est præceptum: *Cor-*
repe enim inter te & fratrem tuum. Non contradi-
 co, verum illud de aliis dicimus peccatis intelli-
 gendū de quibus sperari potest emendatio: de
 hereticis autem, vel Apostatis, iā constat nullā
 esse sperandā: & ipsa nos docet experientia quod
 iplos corrigere ipsos est astutus reddere, aut
 lamque præbere, vt deinceps p. seuerit in ma-
 lita sua cautiore. D. Hier. inducit Pelagium, qui
 dicit: *Quid in hoc peccat, ut quæ viribus nō, oret,*
voluntate interfectus? Et respondet: *Ille hereticum*
pelag. *ignorat, qui esse hereticum patitur. Ceterū iustra*
correptionis suspensio est, vt heresi moriens, viuas
Tom. *Catholica p. i. Mors hereticis, eiudem est tole-*
 ratio, & eū non velle denuntiare, quo puniatur:
 vita namque heretici, eiudem est supplicium.
 Hoc illo verbo significatur: *Nolle a correptione: nō*
 enim vult dicere, fratrem illum corrigere, sed
 illico denuntiare, manifestare. Hoc agere, est illi
 vitam tribuere: sic enim heresi moritur, & illi
 moriens, fidei vitæ Catholicæ. O Domine, si de-
 nuntiaueris hereticum, conseruabitur. Hoc est
 illi vitam tribuere.
 Magni ille Theophilus Alexandrinus, quæ
 D. Hieron. præclaro celebrat eucomio, quod
 D. Hier. scripsit eius Italia, quin mo & Roma ab heresi-
 bus esset Origenis liberata. Deinde nomen ei
 Theophilus quadrare dicit aptissimè: *Quæ ex a-*
more Dei nomen inuenit, & paulo inferius. Cla-
ritate Christi Pontificis, & eloquentissimum eum
si se testatur. Dicit igitur in epistola, quæ scribit
ad S. Pippai 10: Cum eum nauasset, eā, Au-
diuamque reprimendis hereticis, Origenis, O-
rigenis errorum sectatoribus: Non parua be- nita
in Alexandria, & per totam Ægyptum populorum
corda peruersa, ex quo pauci homines electi sunt, vt
puum corpus Ecclesie permaneret. Si humor pesti-
mus corpus affectu, qui in i. sibus, non curatur

antidotis, adhibeatur medicina fortior, quo pro-
 tinus expellatur: vires suas exeret medicina, fo-
 ras expellit humorem, & prillnam corpus re-
 cuperat sanitatem, & exhilaratur. Tales iudic-
 in corpore mystico Ecclesia hereticos: humores
 sunt peccantes, male iam, qui nec persuasioni-
 bus emolliuntur, nec correptionibus emendan-
 tur, adhibeatur purgatio rigorosa supplicij; hoc
 agendum est, generaliter puniatur. Sic D. fen-
 tit Hier. hymus eidem scribens Theophilo, Cõ-
 quebat hic cum hereticis, emendationem spera-
 bat, mitius cum illis agebat, confidens, quod
 blanditijs ad fidem reducerentur. Catholicam
 de hoc illum acriter redarguit D. Hieron. *Super*
nefaria heresi, quod multam patientiam gerit &
putas Ecclesia visceribus incubantes, iam posse cor-
rige lenitate, minus Sanctis displicet, ne dum pauco-
rum penitentiam præstolaris, nutius audacitã per-
ditorum, & factio robustior fiat. Non illorū po-
test sperari correctio, sine periculo fidelium fi-
liorum Ecclesie. Imo & idem expertus dicitur
 Theophilus, respondet igitur D. Hieron. quod
 propulerat hereticos: *exc. pere. seuerius: ad-*
 uerit enim hoc D. Iau. præceptū: *Age cū omni*
 imperio. Vide D. Hieron. subiungit: *Demus operam*
 vt perniciosissima heresis de Ecclesia auferatur,
 qua semper simulat penitentiam, vt docendi in Ec-
 clesia habeat facultatem, ne si aperit se luce prodi-
 derit, foras expulsa moriatur. Non est quod cor-
 rectione præstolaris hereticorum, veram licet
 confingant penitentiam, exorilque damnatio-
 nem: hæc quippe omnia eo sunt animo, vt vires
 acquirant fortiores, libertatem, locumque do-
 cet: di consequantur aptiorem, & tanto facilius
 negotio se as in Ecclesiam hereses introducant.
 Accelertetur supplicium, gnauer eratur a fide-
 libus tale venenum, ne illis mortaliter noceat
 Ecclesie, proinde seruandi non venient termini,
 fraternæ cum hereticis admonitionis. Mox vt
 eorum innotuerit heresis, denuntietur.
 Hanc eleganter prolequitur materiam D.
 Hier. in qua notat eius in Epistolam ad Galatas
 commemorata, in quibus operatur, quod nec Pe-
 trus errauerit, nec eum verè Paulus arguerit,
 sed tantum Simulate, replicabat autem D. Au-
 gustinus hæc dici non posse: esset enim Paulum
 mendacij redarguere, qui scribit: *Videns quod non*
recte ambularet ad veritatem Euangelij &c. Ecce
coram Deo qui non mentior: Et respondit D.
 Hierony. quod hoc scriperit aliorum securus
 sententiam Origenis, Didymi, Laodicensis, Euse-
 bij, Emislem, Theodori, Heraeclensis, pro vt li-
 quet ex his quæ alio loco scribit à quibus non
 p. ocul.

nitius
 sed du
 ius
 agen-
 dum.
 D. Hi.
 Epist.
 68. l. 2.
 A. Tit.
 c. 2. 15.
 D. Hi.
 p. 352.
 Ep. 89.
 ad Au-
 gust.
 gult.
 gult.

Pag. 260. *procul hæc superaddit: Ego, imo alij ante me ex-*
posuerunt causam, quam portauerunt, non officiosu
mendacium defendentes, sed ostendentes honestam
 D.H. *dispensationem, ut & Apostolorum prudentiam de-*
monstrarent, & blasphemantis Propicarij impuden-
 To. 2. *tiam correperit, quæ Pauli & Petri pueri dicit, in-*
ter se pugasse certummo imo & arsisse Paulum in
inuidiam virtutum Petri, & ea scripsisse iactanter,
quæ vel non fecerit, vel si fecerit, procaciter fecerit,
id in alio reprehendens, quod ipse commiserit. Quia
& Paulus, Seruauit legalia circumcidens Timo-
theum, & radens capillos in Cenchru, & purifi-
cans se Hierosolymis. Persistente autem D. Augu.
in sententia, quod D. Pau. scripserit ea quæ vera
erant: Ipse vero Petrus, quod & Paulo fiebat vili-
ter libertate charitatis Sancta, ac benigna pietate
humilitatis, atque ita rariis, & candidius exempli
posteris præbuit, quo non designarentur, sicuti forte
recti iramitè reliquissent, etiã & posterioribus cor-
ripit, quam Paulus, quo confidenter auferent, etiam
minores maioribus pro defendenda Euangelica ve-
ritate salua fraternâ charitate rescribere, est lau-
itaque iusta libertatis in Paulo, & Sancta humili-
tatis in Petro: quia quantum pro modulo meo vi-
detur, magis fuerat aduersus calumniantem Porphi-
rium defendenda, quam ut ei maior daretur obre-
ptandi occasio. Discant omnes corripere, cum
Paulus corripit Petrum. Discant omnes cum
humilitate suscipere correptionem, cum Petrus
Pauli suscipiat humiliter correptionem.

II. *Hoc autem hic aduerto, quod Paulus Petrum*
 D. Pau. *reprehendit: Coram omnibus, publicè. O Paule*
 D. *vas electionis, num Christi forsitan ignoras præ-*
 Petri *ceptum: Corripe, enim inter te & ipsum solum? quo-*
modo igitur Coram omnibus arguis? Sic hæc pri-
oram ma responsio Petri defectum communis fuisse
Coram omnibus, ac proinde facienda erat corre-
ptio Coram omnibus: quia quæ coram omnibus pec-
cat, coram omnibus corripiendus est, ut ceteri timo-
rem habeant. Sit autem hæc secunda responsio:
defectus erat: Circa veritatem Euangelij. Non
quod erroris contra fidem Petrum accusemus,
sed quod eo modo legalia leguaret, ut quasi gen-
tiles cogere videretur, ut intelligerent, eorum
observantiam esse necessariam, hoc autem illud
 Galat. *est. Videns quod non recte ambularet ad veritatem*
 2.14. *Euangelij, &c. subtraheret enim se &c. Nimis e-*
nim studiosè, nimis seriò legalia obseruabat. In
illis porro nihil dissimulandum, nec vterius
differendum, quæ sunt Circa veritatem Euange-
lij. Clamorosis vocibus denuntiandum est: faci-
no est le enim potest irrepere, quod in hac materia
cum transire permittitur incorrectum. Nihil expe-

claudum cum hæreticis: quia directè se opponit
 Euangelicæ veritati, & manifesta illam oppug-
 nant contrarietate; vide & eo minus cum illis
 seruanda est fraternalis regula correptionis; quia
 partem illis adfert utilitatem, & committendo
 maior illis aña præbetur, quò suis in erroribus
 radices agant p̄r fundiores, venenumque spar-
 gant quaquaversum: *Sermo eorum ut tancer ser-*
pi. ait D. Pa. Ut cancio medela adhibeatur fru-
stra remedia adhibentur, nisi ebururgus, aduoce-
tur, qui membrum refecit infectum, ne fortuæ,
& paulatim membra corrumpat saniora. Sic a-
gendum cum hæreticis, & hæc præscribit re-
gulam D. Hieron. Rescanda sunt putrida carnis.
 Nullane ergo spes fulget emendationis? Nulla:
 Particeps inolorum Ephraim factus est, dimittit eum,
 præcipit Dominus per Oseam: quem locum
 iubiliter expendit D. Hier. dum quempiam cer-
 nis à fidei veritate deficientem: *Dimittite eum:*
 ne tibi persuaseris, quod illum ad saniorè
 mentem sis reducturus, quinimo grauius se-
 uerionis tuæ imminet periculum, proinde fa-
 tius est: *Dimittas eum. Addit D. Hier. Ne confor-*
ti o eius corrumparis. Quid agam igitur? Conte-
stim illum denuntia: Ut auferatur malum de
medio vestri.

Nostro proposito accommodè expendit D.
 Cyril. illud Domini præceptum, contra Moabi-
 tas & Ammonitas: *Non facies cum eis pacem, nec*
quæres eis bona cunctis diebus vitæ tuæ in simpiter-
num. Arbitratur autem D. Cyrillus D. Ioannem
 hoc nctate, quando in epistola sua secunda
 sic ait: *Si quis venerit ad vos, & hæc doctri-*
nam non afferit &c. nec Auc ei dixeritis. Le-
git autem D. Cyrillus: Non loquaris ad illos verba
pacifica, id est verba amicitia non loqueris ad
illos, qui fidei non sunt amici: nec id solum. Sed
nec verba vtilia. Quod hoc igitur? nisi quid om-
nes consentiunt, quod possum excommunicatio
loqui de his quæ ad animæ eius spectant viliã-
tem? hoc enim nos docet versiculus ille omniu-
ore comprobatus: Vile, lez, nimile, res ignorata,
neesse. Numquid non corripere poteris natum
omnes quantum correptio præficiat: Nec verba
vtilia. Nec correptio quidem est facienda. Cur
obscuro? quia nulla potest hæretico prodelle
correptio: hoc enim indicat, teste D. Cyr. his ver-
bis Apostolus: Scies quia subuersus est, qui eiusmo-
di est. Nihil ei proficit, hoc autem plu-imum
refert, ut illum denuntiet: Ut tollas malum
de Israel. Hoc docet D. Hieronymus dilige-
nt, qua ratione de gremio fidelium expellenti
sunt hæretici: Si noscitis hæreticos, cur non
accusatis?

27. Sum fortium diligentia, prude-
 28. tiusque circum-
 29. clusus. O viros fortissimos, invictos milites, ze-
 30. losos Moyes! o fabros potentissimos hostium
 31. fidei terculamenta. Liceat mihi vobis hoc præ-
 32. ludere, quod olim prudentissimâ Abigail Davidi
 1. Reg. 25-29. 33. Duci fortissimo: *Faciens faciet tibi Dominus Do-*
 34. *mino meo domum fidem: quia praelia Domini, Do-*
 35. *mine mi, tu praeliaris.* Conatibus vestris adspiret
 36. Deus, regimen det perpetuum, potestatis, au-
 37. thoritatisque largiatur incrementum, augeat
 38. maiestatem & pro zeli qualitate locum tribuat
 39. honorabilem: Dei namque causam agitis: *Præ-*
 40. *lia Domini: eiu: honoris, fidei, veritatis. Sacra-*
 41. *mentorum, Divinitatis. SS. Trinitatis, unitatis,*

gloriae cœlique defensionis. Hæc vestra sunt præ-
 lia hæc certamina, Dei honorem illæsum con-
 servare ne Deus introeat alienus, aduigilare, ne
 eius depraveatur veritas, maiestas minuat, &
 des: aspietur scientia, perdat, Ecclesia spolia
 charissima violetur. Vos Deus conservet, ut cre-
 caris in mille militia, & Duces extoliat fortissi-
 mos: Vestra quoque sollicitudine vos Deus pro-
 tegat in olumes, in fide integra, cognitione se-
 cura, certa veritate, non dissolutis vivate, pa-
 ce p̄cipit, quatenus, dum illic fide viva, diti-
 na adspicit, gratia firmatus alacres, illo gau-
 dentes in gloria possumus, Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIÆ VIGESIMÆ PRIMÆ SĒQVENTIS.

M O N I T V M in Deum malitiam hodiernum prodit Evangelium, quia
 qui grati esse debuerunt, querimoniis omnia complent. a. Sex di-
 stinguuntur articulis. Primus: querelas exponit Nazarenorum Salva-
 tori propositas, quod patrios similibus donis, quibus alienigenas, non
 cumularet. b. Secundò: declaratur, potiori iure Christum de suis po-
 tuisse civibus conqueri, cum enim illos maioribus auxisset officiis, quam alias ci-
 vibus lacessunt iniuriis. c. In tertio probatur, quod licet Rodemptor noster res-
 pondere potuisset, stultas eorum & sine fundamentis probans esse rationes. d. su-
 perfedet tamen, sed eodem respondet argumentandi genere, illos redarguens,
 illorum peccatis adscribendum, quod illis miracula nulla percussit, aliis verò patra-
 ret plura liberalis. e. Continet quartus probationem, quod illi nativæ statuta trans-
 grediantur, nam qui præ cæteris civitatibus eius debuissent existimationi consule-
 re, eandem ipsi præstringerent detractores, quo fluentia misericordiæ eius con-
 stringebant. f. Commune peccatum patriæ Prophetarum, invida superbia proge-
 nitum. g. Quinto: confirmat hoc Christus duorum exemplo prophetarum Eliæ
 & Elisei, quos municipes inhonorarunt, sed receperunt, colueruntque Gentiles.
 h. Sextus eorum fugillat peruersitatem qui Christi responso graviter irritati, præci-
 pitio eum collidere tentarunt, quo se in illum ostendunt ipsis crucifixoribus esse
 multo nequiores. i.

§. 1. Sequuntur sæpe homines hoc dictum (La-
 dron i; vox maior:) Latro & tu prior:
 cum enim posset Deus conqueri, ipsi Deo con-
 queruntur.

§. 2. Utique dicetis mihi. Strillior incum-

bi obligatio contemnitur beneficii, quam
 peregrinis, & patriæ, quam exteris regio-
 nibus

§. 3. Quanta audivimus. In patriæ sua
 beneficium, nos in ea Christus cepit pa-